

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

MAI NGŨ

Dòng sông phía trước

TIỂU THUYẾT

Truyện ngắn Mai Ngũ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

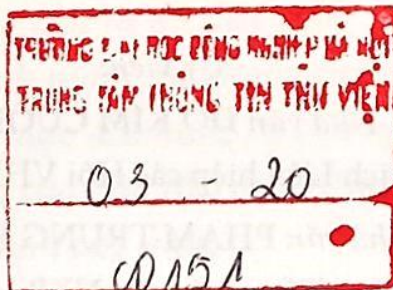
TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

MAI NGŨ

Dòng sông phía trước

TIỂU THUYẾT

Truyện ngắn Mai Ngũ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án

“Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
MAI NGŨ
(1928 - 2005)

TIỂU SỬ

Bút danh khác: Mai Lý, Thuận Lý, Linh Đa.

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH:

Mai Trung Rạng. Sinh ngày 2 tháng 5 năm 1928. Quê quán: xã Tân Tiến, huyện An Hải, thành phố Hải Phòng. Dân tộc: Kinh. Tôn giáo: không. Đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam. Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam từ năm 1957. Mất năm 2005 tại Hà Nội.

VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC:

Tham gia quân đội từ những ngày đầu toàn quốc kháng chiến, từng làm báo *Quân khu ba*, báo *Quân đội nhân dân*, tạp chí *Văn nghệ quân đội*, biên tập viên Nxb. Văn Học.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

Lời ca không tắt (truyện, 1954); *Lá cờ quyết tử* (truyện ngắn, 1957); *Một người lính* (truyện, 1961); *Đất nước* (truyện ngắn, 1962); *Bầu trời và dòng sông* (truyện ngắn, 1967); *Hai người du kích cũ* (truyện ngắn, 1969); *Xốc tới* (truyện ngắn, 1971); *Dòng sông phía trước* (tiểu thuyết, 1972); *Người lính mặc thường phục* (tiểu thuyết, 1981); *Gió nóng* (tiểu thuyết, 1990); *Chuyện như đùa* (truyện ngắn,

1989); *Con ma gàn* (truyện ngắn, 1962); *Trong tay bọn
Ăng ka* (tiểu thuyết, 1980); *Thời gian* (tiểu thuyết, 1992);
Truyện ngắn Mai Ngữ (1994).

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

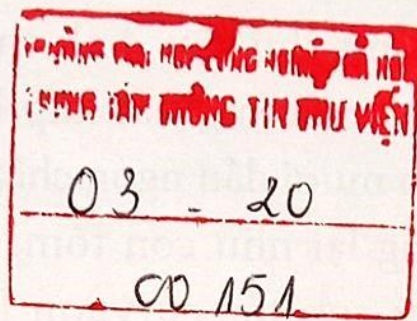
Giải thưởng Nhà nước về Văn học nghệ thuật năm
2012.

Dòng sông phía trước

TIỂU THUYẾT

“Giôn-xơn và bè lũ phải biết rằng: Chúng có thể đưa 50 vạn, 1 triệu quân hoặc nhiều hơn nữa để đẩy mạnh chiến tranh xâm lược miền Nam Việt Nam. Chúng có thể dùng hàng nghìn máy bay, tăng cường đánh phá miền Bắc. Nhưng chúng quyết không thể lay chuyển được chí khí sắt đá, quyết tâm chống Mỹ, cứu nước của nhân dân Việt Nam anh hùng...”

Lời kêu gọi của
HỒ CHỦ TỊCH
(17-7-1966)

CHƯƠNG I

1

Buổi sáng hôm ấy, anh chàng Uông ở Ninh Xuân tự dựng phởn chí một mình đi bộ ra thị xã chơi nhớn.

Ấy là một sớm mùa xuân rất đẹp, thời tiết khô ráo, quang quẻ, không khí mềm mại và dễ chịu. Nền trời tuy không trong nhưng rất cao với những tầng mây mỏng lang thang khắp đó đây. Dãy núi Trường Sơn phía tây lộ cái nền xanh thẫm nhấp nhô, in những mảng nắng sớm vàng óng. Gió từ đại dương thổi lồng lộng vào bờ và phía ấy, trên mặt biển trải ra như cánh đồng vô tận màu xanh lam, những con sóng đuổi nhau tung tăng như đàn ngựa non phơi lưng chồm lên, sùi những đám bọt trắng như tuyết. Hai bên đường quốc lộ, hàng phi lao quấn quýt vào nhau vi vu reo hát và những cồn cát trải dài như những đụn bông nõn xấp đến nhẹ.

Nhìn trời, nhìn biển, nhìn khắp mặt đất, chỗ nào cũng thấy mát mắt và lòng Uông cứ phơi phơi một niềm vui náo nức không rõ nguyên do gì. Chưa bao giờ Uông có được cái

cảm giác thư thái, lâng lâng như vậy. Anh chàng vừa đi vừa huýt sáo miệng, môi chum chím, mắt hấp háy, sải những bước dài thoăn thoắt trên mười đầu ngón chân. Cái dáng cao không toàn là lưng, cong lại như con tôm, đôi cẳng chân guồng tới tới và cái đầu cộp tóc cứ vươn lên đằng trước trông hệt như một chú cò đang kiếm ăn trên bờ ruộng.

Nhưng chưa ra khỏi địa phận xã, vừa qua cầu Liên Thủy, Ông thoáng nghe có tiếng gọi:

- Cậu Ông!

Ông đứng khựng ngay lại.

- Đi mô đó, cậu Ông?

Lé mắt nhìn ngang, Ông nhận ra vợ Khánh, chị ruột của mình. Chị đang từ dưới ruộng lúa bước lên, tay còn cầm chiếc cào cỏ. Mấy cô đứng dưới ruộng cũng ngừng tay, về mắt nhìn Ông đang đứng sững trên mặt đường, ả nào cũng tùm tùm miệng cười.

“Rửa là hỏng rồi, miếng muốn trốn mà không xong rồi!”. Ông lúng túng lùi lại sau một cây dương. Vợ Khánh ra tới đường cái, chăm chăm nhìn cậu em trai, búi tóc rất tròn ôm gọn sau gáy chị mỗi bước đi lại khẽ nảy lên.

- Răng cậu không ở nhà mần công việc, định đi mô đó?

- Tui ra thị xã!

- Mần việc chi ngoài đó chứ? Ở nhà người ta phát động rầm rầm, răng cậu bỏ đi? Trốn việc chứ chi?

- Trốn mô! Tui ra mua ít cước câu, đi một lát thôi!

Đám phụ nữ đứng dưới ruộng bỗng nhiên cười ré lên. Ông đỏ tía cả mặt mũi, hai vành tai nóng rực, ngoắt người bỏ đi thẳng.

Sau phút đó, cái cảm giác vui vẻ náo nức không còn nữa, chỉ thấy lòng nặng trĩu, vừa xấu hổ vừa bức bối. Ông mím môi, bước bình bịch, hai bàn tay nắm chặt tưởng như sắp đánh nhau với ai. Và đi như vậy thì rất mệt, lại nóng bức nữa, mồ hôi xâm xấp sau lưng áo. Cảnh vật chung quanh cũng chẳng thấy tươi đẹp chi hết. Nhưng khi vừa vượt lên một quãng đường dốc hai bên là đồi gành bén nắng bốc hơi như mùi sắn nướng, thoáng thấy hình dáng cái kết nước cao lênh khênh từ phía sân bay và trên con đường nhựa xanh láng lồi vào thị xã, phấp phới những người đi xe đạp, những màu áo trắng, nâu sẫm hay xanh trứng sáo đang bon ngược, bon xuôi thì nỗi bức bối vội tan biến hết. Anh chàng Ông lại vui vẻ như lúc mới ra đi.

Thị xã hiện ra trước mắt Ông với những đường phố hẹp lòng, những nếp nhà một tầng, hai tầng thấp nhỏ đều nhau, cũ kỹ và vuông vắn như những chuồng chim xếp bên nhau. Khu nhà mới xây của các cơ quan tỉnh màu ngói còn đỏ tươi và màu tường vôi vàng khé, ba bốn tầng ngất ngheo cúi mặt nhìn xuống bức tường thành cổ kính bao quanh sau một con hào rộng. Những cổng thành thấp, đầy rêu phong mà mỗi khi đi qua Ông tưởng như là nó sắp sửa đè sắp mình xuống.

Sau khi tạt vào hàng, ăn hết hai đĩa bánh bèo nhân tôm, uống hai cốc rượu dâu đỏ thắm, Ông chệnh choáng

đi dạo hết phố này qua phố khác với bộ mặt phởn phơ, thỏa mãn. Đi nghênh ngang giữa lòng đường, gặp ai, bất kể quen lạ, anh chàng cũng hé nở nụ cười dễ dãi, thân thiện. Một cô gái đi xe đạp ở phía sau lách lên ngoắc ngay tay phanh vào khuỷu tay Uông. Cánh tay áo vốn ngấm nước lâu ngày bị xoạc một vết khá dài, toe loe ra như loa kèn. Cô gái ngã chúi sang bên; khi nhấc xe đạp lên, cô nhìn Uông, hai gò má đỏ rục và gương mặt sẵn sàng đón nghe những lời trách mắng. Nhưng Uông lại cười tít mắt, anh đỡ hộ cô chiếc xe đạp, miệng liến thoắng:

- Không can chi mô. Lỗi tại tui, không can chi mô... hi hi...

Uông lại đi. Qua cửa hàng nào cũng dừng lại ngó nghiêng chốc lát. Tới ngã ba lối vào chợ, bất thành linh, một đứa bé không rõ từ góc nhà nào đâm nhào ra, húc vào bụng Uông đánh hự, ợ cả hơi rượu lên cổ họng. Uông nhăn mặt nhưng rồi lại cười ngay được, hai cánh tay dang rộng ôm lấy thằng bé xoa đầu nó, miệng thì sít sa, sít sa...

Anh chàng không vào chợ ngay mà đi thẳng ra Cầu Dài, lên đứng giữa cầu tì tay vào lan can nhìn dọc về hạ lưu con sông. Phía ấy, Bảo Ninh phơi mình trắng lớp như một hòn đảo tuyết, những khóm cây xanh đậm và những mái ngói điểm tuyết trên mình nó những chấm màu thừa thớt. Những cánh buồm no gió lượn lơ trên mặt nước và ở bến, một đoàn thuyền đang bốc hàng lô nhô những cột buồm. Mặt trời lơ lơ xiên chéo những vạch nắng xuống mặt sông xuân trong veo, những con sóng lăn tăn náo nức đuổi theo nhau.

MỤC LỤC

• LỜI NHÀ XUẤT BẢN.....	7
• TIỂU SỬ.....	11
I- DÒNG SÔNG PHÍA TRƯỚC (<i>tiểu thuyết</i>).....	13
II- MAI NGŨ - TRUYỆN NGẮN (<i>tập truyện ngắn</i>)...	509
- Vãn chuyện như đùa	511
- Đêm thiêng liêng.....	533
- Vùng sáng lung linh.....	544
- Hoa tâm xuân.....	560
- Máu trắng.....	577
- Hoàng hôn trong đáy cốc.....	598
- Bức tranh.....	627
- Giọt máu.....	642
- Hoa hồng.....	651
- Sơn ca.....	656
- Dư vị cuộc đời.....	674
- Người đàn bà cười.....	678
- Ly hương.....	689
- Giã biệt	700